

PRAMENY K HOSTIVICKÉ HISTORII

Řada Z: Zajímavosti

Svazek č. 1

ŘÁD
a podmínky dodávání
elektrického proudu
z rozvodné sítě obce
HOSTIVICE

Dokument schválený hostivickým obecním zastupitelstvem
v roce 1929

Hostivice, listopad 2012

Přepis zpracoval a úvod doplnil Jiří Kučera

Stránky jsou upraveny pro zmenšování při tisku na formát A5

Dodávání elektřiny v Hostivici za 1. republiky¹

Za 1. republiky zajišťovala dodávku elektřiny do domácností obec, která k tomuto účelu zřídila vlastní Elektrické podniky obce Hostivice. Obec nakupovala elektřinu od velkododavatelů, provozovala rozvody a vybírala platby od konečných uživatelů, což pravidelně přinášelo zisk pro obecní pokladnu. Při této činnosti se na obec vztahoval živnostenský řád jako na každého jiného podnikatele, pouze jí zemský úřad povolil osvobození od zvláštní daně výdělkové.

Vybudování sekundárního elektrického rozvodu v Hostivici bylo obci povoleno při komisionálním šetření 18. prosince 1923. V roce 1931 povolil Okresní úřad v Kladně doplnit rozvod do nově vznikajících částí obce za školou směrem k Sobínu (v Čekale) a směrem do Litovic (nynější ulice V Lukách a Spojovací).

Podrobnější představu o fungování elektrického podniku dává hloubková revize hospodaření za rok 1934 provedená Okresním úřadem v Kladně.

Chod podniku řídila elektrárenská komise zřízená obecním zastupitelstvem. Zaměstnanci podniku byli obecní tajemník jako účetní za měsíční odměnu 350 Kč a dva obecní strážníci, kteří za měsíční odměnu 75 Kč zapisovali stav elektroměrů a vybírali poplatky za odběr elektřiny. Na činnost těchto zaměstnanců dohlížel především pokladník volený z členů elektrárenské komise, za což mu náleželo měsíčně 50 Kč. Instalace u spotřebitelů zajišťoval místní živnostník za měsíční odměnu 350 Kč.

V roce 1934 měl elektrický podnik podle účetní výroční zprávy tyto výdaje:

Odpisy za proud	Kč	475,30
Svazu za proud	Kč	62 036,15
Správní výdaje	Kč	10 834,90
Udržování sítě	Kč	5 532,45
Daně a poplatky	Kč	19 198,—
Anuity (splátky dluhu věřiteli)	Kč	43 713,—
Odpis na síti	Kč	10 525,22
Odpis na elektroměrech	Kč	4 248,30
Odpis na transformátoru	Kč	523,25
Odpis na výzbroji transformátoru	Kč	2 333,—
Za žárovky	Kč	1 993,—
Přebytek z roku 1934 (převod)	Kč	560,33
Celkem	Kč	161 972,90

V roce 1934 byly předepsány spotřebitelům úhrady 158 689,30 Kč a další příjmy činily úroky 2 104,40 Kč a převod zisku z roku 1933 ve výši 1 179,20 Kč, celkem 161 972,90 Kč. Hospodaření tedy bylo vyrovnané.

Nedoplatky za rok 1933 byly vyčísleny na 9 187,25 Kč a k 31. prosinci 1934 vzrostly na 14 980,20 Kč.

¹ K sestavení této kapitoly byly použity následující prameny:

- Citovaný Řád a podmínky dodávání elektrického proudu z rozvodné sítě obce Hostivice
- SOKA Kladno, fond Okresní úřad Kladno, zejména karton 111, sign. 3-H/686

Cena proudu činila do 31. května 1934 za světelný proud 3,50 Kč/kWh, za motorický proud 2 Kč/kWh a za nájem elektroměru 2 Kč měsíčně. Od 1. června do 31. července 1934 se cena změnila za světelný proud 3,30 Kč/kWh, za motorický proud 1,80 Kč/kWh a za nájem elektroměru 1 Kč měsíčně. K poslední úpravě ceny došlo od 1. srpna 1934, odkdy se platilo za světelný proud 3 Kč/kWh, za motorický proud 1,50 Kč/kWh a za nájem elektroměru 1 Kč měsíčně. Do 31. května 1934 měly zvláštní výhody státní velkostatek, dráha, četnická stanice a hostinský Nerad. Poté byly tyto výhody zrušeny a od 1. prosince 1934 je znovu získala jen dráha.

V Litovicích, které byly v té době samostatnou obcí, byla situace odlišná, není však dosud zmapována.

ELEKTRICKÉ PODNIKY OBCE HOSTIVICE

Doklad o vyúčtování

příjmové položky č. 5

Žádám, abyste dnešního dne Vámi v hotovosti přijatou částku Kč 232'—

slovy dvě set třicet Kč

súčtovali ve prospěch účtu. Kuřera Jaroslav — za bonif. el. m. i. 749/152

V Hostivici dne 10. srpna 1934

[Signature] přijal, Kučerová Bož. vyúčtoval,

**Elektrizitätswerk
d. Gemeinde Hostivitz
Elektrický podnik
obce Hostivice**

Účetní doklad Elektrických podniků obce Hostivice z roku 1944

ŘÁD

a podmínky dodávání elektrického proudu z rozvodné sítě obce HOSTIVICE.

Knihtiskárna Rudolfa Junka v Hořelici u Prahy.

Nákladem obce Hostivice.

§ 1. Přihlášky.

Přihlášky k odebrání elektrického proudu přijímá obecní úřad, u kterého možno obdržeti potřebné tiskopisy a podrobné vysvětlení. Přihlášku musí podepsati vlastnoručně nejen odběratel proudu, ale zároveň také majitel domu resp. jeho zástupce, v němž zařízení elektrické má býti provedeno, na důkaz, že majitel domu svoluje, aby elektrický proud byl zaveden.

Přihlášku k odběru proudu elektrického dlužno učiniti nejen tehdy, provádí-li se připojení přímo k síti rozvodné, ale i když se provádí přípojka pouze k připojení již zřízenému ať k síti rozvodné nebo k hlavnímu vedení domovnímu.

Podpisem přihlášky zavazuje se odběratel proudu, že bude jej odebírat po dobu stanovenou v § 14. a že se podrobuje tomuto řádu.

§ 2. Dodávání proudu.

V oblasti položené elektrovodné sítě dodává se proud o napětí 380 Volt pro pohon motorový a 220 Volt pro osvětlení, pokud průřezy sítě to připouštějí, nepřetržitě dnem i nocí po celých 24 hod. vyjma případy vyšší moci (vis major).

§ 3. Přerušení proudu.

Odběratel proudu nemá nároků na náhradu škody a vzdává se předem všech nároků, které by mu vznikly přerušením dodávky proudu neb z nedostatečného napětí, způsobeného buď nutnými opravami sítě elektrovodné, rozšířením některé části vedení nebo následkem poruch a překážek provozovacích, zejména kdyby proud obci nebyl dodáván.

Práce spojené s opravami, resp. s rozšiřováním rozvodné sítě budou prováděny pokud možno ve všední dny, a to v době od 12. hod. polední do 1. hodiny odpolední.

§ 4. Připojení k rozvodné síti.

Přípojkou rozumí se odbočka od rozvodné sítě až k vývodu domovnímu (na první izolátor), u motorů převozných k zásuvkám. Připojení k rozvodné síti provádí výhradně obec na účet odběratele proudu. Přípojky nalézající se na veřejném statku přecházejí položením do vlastnictví obce, která je bude nadále udržovati.

Připojení provádí se v pořadí, jak přihlášky došly.

Zda a za jakých podmínek mohou býti připojeny na síť elektrická zařízení, napájená dosud buď z vlastního nebo cizího zdroje, rozhoduje obec.

§ 5. Zařízení osvětlovací uvnitř budov.

Odběratel elektrického proudu jest povinen pořídit svým nákladem veškerá zařízení osvětlovací s příslušenstvím a s tělesy osvětlovacími uvnitř budov od desky počítadla počínaje s náležitým zařízením pojistkovým.

Každá firma instalaterská jest povinna předložiti obecnímu úřadu jeden plán instalace, kterou provedla.

Připojení domovních světelných instalací do 25 úsporných žárovek stane se dvou vodičem (jednou fází). Instalace přes 25 žárovek nutno připojit nulovým vodičem. Dle toho jest pak seskupiti žárovky tak, aby zatížení všech fází bylo přibližně stejné.

Motorové přípojky nutno provést jako třífázové s nulovým vodičem (4 dráty). Motory do výkonu max. 1 koňské síly možno užití s kotvou na krátko spojenou. Při větších výkonech nutno užití motorů s kotvou na kroužky a spouštěcím odporem do motoru. Motory do max. výkonu 0,25 koňské síly připouštějí se jako jednofázové, jinak nutno užití pouze třífázových motorů.

§ 6. Kontrola prací.

Ustanoveným zmocněncům obce musí býti dovolen bez výjimky přístup k počítadlům, vedením atd. nejen při zařizování instalace, ale i později při odběru proudu, aby mohla býti provedena potřebná kontrola. Kdyby odběratel takovou prohlídku odepřel neb znemožnil, zastaví se dodávka proudu na tak dlouho, pokud se zařízení neb elektroměr neprohlédne.

§ 7. Změny zařízení.

Aby mohla býti vedena správná statistika o zatížení a rozsahu proudu, jest odběratel povinen buď písemně neb ústně ohlásiti v obecní kanceláři:

1. každou změnu a rozšiřování vedení jakož i výměnu žárovek za silnější a
2. každou zamýšlenou změnu elektromotoru za motory silnější.

§ 8. Poškození vedení.

Přípojky, holá vedení motorová zahradami atd. nesmí se dotýkati větví. Správa sítě jest oprávněna větve dotýkající se vodičů dáti odstranit na účet konsumenta event. přípojku od sítě odpojiti.

Tomu, kdo zúmyslně poškodí elektrické vedení, jakož i zatíží a používá jakéhokoliv zařízení obcházejícího počítadlo elektrického proudu, zastaví se elektrický proud na tak dlouho, dokud poškození nebude napraveno, resp. nesprávné zařízení odstraněno.

I když se dodávka proudu z těchto důvodů zastaví, může býti pachatel trestně stíhán, resp. může býti na něm dobývána náhrada škody pořadem práva.

Odběratel jest povinen ohlásiti ihned vyskytnuvší se vadu na zařízení domovní instalace.

§ 9. Počítadla (elektroměry).

Zásadně dodává se proud jen na počítadla.

Spotřeba proudu zjistí se u každého odběratele počítadlem úředně cejchovaným (elektroměrem), které dodá obec.

Konsumenti platí až do dalšího ustanovení obecního zastupitelstva 2,- Kč měsíčně z počítadla, i když nesvítí, až do té doby, kdy ohlásí obci, že svítiti nemíní, by sobě obec hodiny odebrala. V tom případě je však povinen zaplatiti náhradu za přípojku, byla-li na účet obce sdělána. Přechází-li takový objekt na jiného majitele, kde přípojka a počítadla jsou majetkem obce, musí předávající nového majitele na to upozorniti.

Umístění počítadla musí se státi vždy v místnosti suché ve výši číselníku 1,80 m od podlahy. Obsluhu, udržování a opravy na elektroměrech koná jedině obec. Bude-li třeba někdy elektroměr opravit nebo podle příslušných předpisů přecejchovati, dodá zaň obec na ten čas jiný.

Útraty tohoto přecejchování nese obec.

Zjistí-li se, že počítadlo neukazovalo správně nebo že se zastavilo, účtuje se po čas poruchy elektrický proud dle průměrné spotřeby předešlého měsíce.

Pro oddělené části osvětlovacího zařízení mohou se postaviti zvláštní elektroměry.

§ 10. Přezkoušení elektroměrů.

Pochybuje-li se, že údaje elektroměrů jsou správné, přezkoušejí se k písemné žádosti odběratelově buď na místě samém, a není-li to možné, odeberou je zřízenci obecní a přezkoušejí je v zkušebně podniku. Odběratel může býti zkoušce přítomen. Kdyby jedna strana s výsledkem nebyla spokojena, dá se elektroměr úředně přecejchovati. Shledá-li se při přezkoušení rozdíl údajů elektroměrem proti zkoušecímu přístroji více než o 5 %, odečte se resp. přičte se odběrateli částka, o kterou bylo v předešlém měsíci více nebo méně účtováno.

Za dřívější dobu nelze požadovati náhrady a k rozdílu do 5 % se vůbec nepřihlíží.

Útraty přezkoušení počítadel nese obec, zjistí-li se vada větší o 5 % a nebylo-li spolu zjištěno, že porušení elektroměru bylo způsobeno odběratelem neb jeho lidmi, za něž odpovídá, ať již zúmyslně nebo z nedbalosti. Osvědčí-li se však elektroměr mezích do 5 %, nese odběratel útraty spojené s vynětím, opětným postavením a přezkoušením.

K žádosti odběratelově, aby mu obec nějaký elektroměr nahradila jiným, rovněž se vyhoví jen tehdy, ukáže-li zkouška, že elektroměr neukazoval přesně v mezích shora uvedených.

Odběratel má právo dáti kdykoliv elektroměr na svůj náklad přecejchovati. O vynětí, přezkoušení a zasazení počítadla musí býti obec dožádána.

§ 11. Základní cena proudu a paušály.

Ceny za 1 kilowattovou hod. elektrického proudu ustanovují se usnesením obecního zastupitelstva po návrhu elektrárenského odboru.

Správa podniku se schválením obecního zastupitelstva jest oprávněna větším odběratelům proudu poskytnouti přiměřenou slevu. Z usnesení obecního zastupitelstva ze dne 7. února 1929 jest povinen každý odběratel proudu, který sobě dal poříditi přípojku na obecní účet, odebrati ročně nejméně 15 Kw. hodin a neodebere-li je, zaplatiti, po případě doplatiti celé toto množství. To samé platí pro přípojky motorové. Upozorňuje se, že toto usnesení bude bezpodmínečně dodržováno. V prosincovém účtu každého roku bude rozdíl tento vyúčtován.

§ 12. Súčtování a placení spotřebovaného proudu.

Odčítání elektroměrů konají obecní zřízení v termínech, které ustanoví obecní rada. Odběratelé mohou se ho zúčastniti a žádati, aby výsledek byl jim ústně oznámen. Zřízencům obce jest nařízeno ohlásiti se u odběratele proudu neb jeho ustanoveného zástupce dříve, než stav elektroměru odečtou.

Provedou však odečítání, kdyby odběratel doma aneb vůbec přítomen nebyl.

Saldované účty za spotřebovaný proud za dobu uplynulou předkládají se odběrateli, jsou splatny ihned po doručení, a po 8 dnech počítá se 6%: úrok z prodlení.

Kdyby odběratel ač upomenut účtu neplatil, jest obecní úřad oprávněn, oznámiv to obecní radě, vedení a dodávku proudu na tak dlouho zastaviti, až dlužné nedoplatky i s příslušnými úroky z prodlení budou zaplacený. Obec může však soudně uplatniti i případný nárok na náhradu.

Uzavření proudu oznámí se odběrateli napřed písemně.

§ 13. Poškození.

Kdyby odběratel jednal proti ustanovením v tomto řádu obsaženým neb dalším podmínkám o dodávce proudu elektrického, které obec může však vydati jenom na základě usnesení obecní rady, kdyby o své újmě na zařízeních provedl změnu zejména takovou, která by odporovala bezpečnostním předpisům neb porušil počítadlo, kdyby odepřel zřízencům a úředníkům obce přístup k elektroměru a k vedením za účelem revise a potřebných oprav soukromých instalací, jest obec, oznámivši to obecní radě oprávněna vedení přerušiti, závady odstraniti na náklad odběratelův a vše jiné uvésti v náležitý stav.

§ 14. Výpověď.

Podpisem přihlášky (§ 1.) zavazuje se každý odběratel, že bude odbíratí proud od obce po jeden rok počítaje od té doby, kdy jeho zařízení k síti elektrovedné bylo připojeno. Chce-li některý odběratel po roce, na nějž se zavázal proud odebíratí, přestat proud odebíratí, musí dáti výpověď z odběru.

Výpověď tuto dlužno učiniti písemně alespoň měsíc před zamýšleným zastavením odběru elektrického proudu, na obecním úřadě a udati spolu den, kdy dodávka proudu má býti zastavena.

Na základě výpovědi zastaví se pak dodávání proudu do 24 hodin do naznačeného dne, jinak pomíjí povinnost odběratele platiti proud dále spotřebovaný.

Tato lhůta platí i pro obec, pokud ovšem dodávka nebyla bezodkladně přerušena.

Odběratelé, kteří jsou nájemníky bytu, jsou vázáni ustanoveními tohoto §u o dodávce proudu pouze potud, pokud trvá nájemní poměr.

Zamýšlí-li nájemník se z bytu vystěhovati a přestatí proud odebírat, jest povinen to obci předem oznámiti, jinak ručí za povinnosti vznikající z dodávání proudu do bytu, z něhož se vystěhoval, až do té doby, kdy předepsané oznámení se stane.

§ 15. Platnost podmínek.

Platnost těchto podmínek počíná dnem 1. ledna 1929.

Obecní rada může je kdykoliv změnit, avšak jenom se schválením obecního zastupitelstva.

Podmínky tyto byly schváleny ve schůzi obecního zastupitelstva dne 7. února 1929.

Kdo by s tímto řádem nesouhlasil, musí do 8 dnů oznámit to obecní radě a žádati za zastavení dodávání proudu.